

Јавна сцена Србије у 2024. години била је преплављена дезинформацијама и спиновима, показује годишња анализа Истиномера. Подстицање страха и неповерења, таргетирање и језик насиља, манипулативни наративи усмерени против Запада, заједничка су обележја манипулација које је Истиномер разоткрио током протеклих годину дана. Под лупом Истиномера су били не само политички актери, већ и виралне објаве на друштвеним мрежама, као и медији у Србији и њихове ударне вести.

У анализи дигиталног простора, препознате су добро познате шеме манипулација које не познају границе – од дискредитације међународних организација, научних чињеница и светских лидера попут Емануела Макрона и Камале Харис, до рециклаже старих фотографија и теорија завера, пише Истиномер.

“Традиционални” медији наставили су да руше стандарде професионализма.

Ударне вести обојене пристрасношћу и сензационализмом и у 2024. години градили су култ личности председника Србије Александра Вучића, распирујући мржњу у региону и етикетирајући сваки критички глас у јавности.

Како пише Истиномер, с првим данима 2024. године читали смо „пророчанства” да ће председник Србије Александар Вучић „издржати све ударе”.

Пристрасно извештавање наставило се и свих наредних месеци. Председника који је после празника на градилишту, медији су поредили с „мамурном опозицијом”. Хвалили су таблоиди и његове наступе у УН, поручујући да је „разбио Куртија”, „наљутио велике својим говором” и „целом свету одржао лекцију”.

Његова „битка” на гласању о Резолуцији о геноциду у Сребреници била је „херојска”, а после те битке назвали су Вучића и „машином” којој се „диве и непријатељи” (у Сарајеву, Загребу, Берлину...). Заједно са мађарским премијером Орбаном и словачким премијером Фицом, Вучић је у медијима крунисан и титулом „лидера слободног света”.

Преувеличавањем и фаворизовањем једних и изостављањем других закључака и пре свега својом пристрасношћу медији су наставили да одржавају култ личности.

Тако су, како је Истиномер већ писао, чланак Политика о Вучићевом „балансирању између Запада и Кине и Русије”, представили као „одушевљење” бриселског портала његовим „државничким вештинама”.

„Човек-машина” је за 11 месеци у 2024. години имао 322 обраћања/укључења путем кабловских и телевизија с националном покривеношћу.

Политички актери додатно су подгревали атмосферу спиновима о кључним темама – од експлоатације литијума и изборних процеса, до дискредитације опозиције.

Политичари у 2024. години: Хвалоспеви, очигледне лажи и спинови као одговор на кризе

Током 2024. године Истиномер је проверио укупно 56 изјава политичара. За 23 смо утврдили да су неистините, три су добиле оцену "кратке ноге", а само три су биле истините.

Пет изјава добило је оцену "злоупотреба чињеница", две су биле непровериве, док је једна оцењена као недоследна. Истовремено је било 19 неиспуњених обећања, а само једно није било у вези са пробијањем најављених рокова за завршетак инфраструктурних пројеката.

Виралне манипулације у 2024. години

Ове године Истиномер је анализирао око 250 виралних манипулација које су дељене широм друштвених мрежа Фејсбук, Инстаграм и Тредс. Иза ових манипулација идентификовали су доминантне дезинформативне наративе који су обележили годину за нама.

Медијске манипулације у 2024. години: „Хејтери из опозиције која терорише народ“

Србија има државника каквог нема нико, „машину“ којој се „диве и непријатељи“. Тих непријатеља је много – они су на Западу који финансира домаће НВО да га руше, затим у Загребу, Сарајеву, Подгорици и нарочито Приштини. Али и код куће – међу „хејтерима“ у опозицији која „терорише народ“.

То је медијска слика у 2024. години, коју је Истиномер добио анализирајући насловне стране најчитанијих дневних листова, њихове портале и централне информативне емисије на телевизијама с националном покривеношћу.

(Истиномер)